

П'ясецька Н.А.,

*кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка
кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Уманського
державного педагогічного університету імені Павла Тичини,*

Шпильова М.,

*викладач-методист КВНЗ «Уманський
гуманітарно-педагогічний коледж імені Т. Г. Шевченка»*

КОРЕКЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З ПРОФІЛАКТИКИ ДИСКАЛЬКУЛІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ВАЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ

Проблема навчання дітей з важкими мовленнєвими порушеннями, у тому числі і дітей з моторною алалією, являється актуальною для сучасної теорії і практики логопедії. Моторна алалія розглядається фахівцями як складний комплекс мовленнєвих і немовленнєвих розладів. До немовленнєвих розладів дослідники відносять недорозвинення вищих психічних функцій (зорового сприйняття, пам'яті, уваги та ін.), порушення загальної і дрібної моторики (В. Д. Воробйова, В. А. Ківшиків, Р. Е. Левина, Е. М. Мастюкова, Н. Н. Трауготт, О. Н. Усанова, С. Н. Шаховська та ін.).

Встановлено, що специфічні особливості розвитку когнітивної і мовленнєвої сфер у дітей з важкими порушеннями мовлення, у тому числі і у дітей з моторною алалією, обумовлюють своєрідність формування математичних уявлень і навичок математичної діяльності (А. Гермаковська, С. Ю. Кондратьєва, О. В. Степкова, Л. Е. Томме та ін.).

При дискалькулії спостерігається стійке порушення усієї математичної діяльності, яке проявляється в утрудненнях при оволодінні математичним словником, сприйнятті тексту завдання, запису математичних виразів і так далі. Багато дослідників відмічають, що дискалькулія не є ізольованим розладом, а у

ряді випадків вона супроводжується порушеннями оволодіння письма. Це найчастіше проявляється в учнів з важкими порушеннями мовлення (Ю. Г. Дем'янов, М. В. Іпполітова, С. Л. Шапиро, Л. С. Цветкова та ін.).

У вказаних вище дослідженнях виявлений взаємозв'язок у формуванні мовленнєвих і немовленнєвих психічних функцій, що лежать в основі оволодіння математичними уявленнями, сформульовані принципи і напрями корекції дискалькулії у молодших школярів (Р. І. Лалаєва, А. Гермаковська).

Для цілей нашого дослідження значимими є такі поняття як *математичний розвиток, математичні здібності*. Під *математичним розвитком* дітей розуміють зрушення і зміни в пізнавальній діяльності особи, які відбуваються в результаті формування елементарних математичних уявлень і пов'язаних з ними логічних операцій. Дослідники відмічають, що основним чинником математичного розвитку дітей в дошкільному віці є навчання (Л. Б. Баряєва, Г. С. Костюк, А. М. Леушина, З. А. Михайлова).

Таким чином, математичний розвиток розглядається як наслідок навчання математичним знанням. Цей підхід знайшов своє відображення в традиційній програмі математичної освіти дошкільнят Л.С. Метліної (1977, 1984 та ін.), і її учениці А. М. Леушиної (1955, 1961, 1974). Реалізація цієї програми упродовж двох десятиліть забезпечувало систематичне і міцне навчання дітей елементарним математичним знанням і умінням. Існує інший авторський підхід до розуміння математичного розвитку дошкільнят і молодших школярів, А. В. Белошистої (2003) [1]. Автор розглядає мету математичної освіти дитини в системі дошкільної і початкової шкільної освіти не як накопичення математичних знань і умінь, а математичний розвиток дитини, під якою розуміє «цілеспрямовану методичну роботу над формуванням і розвитком основних властивостей і якостей математичного мислення у кожної дитини до максимально можливого для неї рівня» (А. В. Белошиста) [1, с. 15].

У існуючих теоретичних положеннях про природу математичних здібностей нам видається значимою точка зору В. А. Крутецького, який відмічає що «...є індивідуально-психологічні особливості, які впливають на успішність оволодіння діяльністю (в даному випадку математичною). Ось це ми і називатимемо здібностями» (В. А. Крутецький). Отже, під здібностями автор розуміє індивідуально-психологічні особливості, відносячи до них особливості сенсорної сфери, моторики і розумової діяльності, що відповідають вимогам цієї діяльності і що є однією з умов успішності її здійснення. Готовність (придатність) до діяльності за В. А. Крутецьким полягає з однієї сторони в самих здібностях, а з іншого боку у ряді умов, необхідних для успішного оволодіння діяльністю. До цих умов відносяться позитивне відношення до діяльності, характерологічні риси, психічні стани, а також знання, уміння і навички (1967). На думку А.В. Белошистої успішність дитини в освоєнні математичного змісту пов'язана з наявністю природних здібностей, але «організація математичного розвитку дитини, що має слабкі природні здібності до математики, цілком можлива за умови застосування відповідних методик». Автор вказує, що процес цілеспрямованого математичного розвитку дитини в одних випадках призводитиме до подальшого розвитку природних математичних здібностей, в інших – до оптимального розвитку необхідних для успішного засвоєння математичного змісту властивостей і якостей мислення, в третіх – до корекції недоліків пізнавального розвитку дитини і створенні передумов для успішнішого засвоєння математичного змісту при подальшому навчанні [1].

Список використаних джерел

1. Белошиста А. В. Формування і розвиток математичних здібностей дошкільнят / А. В. Белошиста. – М. : ВЛАДОС, 2003. – 400 с.
2. Визель Т. Г. Основи нейропсихології. Підручник для студентів внз / Т. Г. Визель. – М., 2009. – 384 с.

3. Глухов В. П. Психолінгвістика. Теорія мовної діяльності / В. П. Глухов, В. А. Ківшиків. – М. : Астрель. – 2007. – 320 с.
4. Корнев А. Н. Основи логопатології дитячого віку : клінічні і психологічні аспекти / А. Н. Корнев. – СПб.: Мова, 2006. – 380 с.

Слабоспицька І.В.,

*здобувачка вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» Полтавського
національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

Науковий керівник: доц. Гібалова Н.В.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ НАВЧАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ МАТЕМАТИКИ

Сучасний період розвитку суспільства, оновлення всіх сфер його соціального і духовного життя потребує якісно нового рівня освіти, який відповідав би міжнародним стандартам. В умовах сучасної школи, коли центром освітньої діяльності є дитина, а головним завданням кожного вчителя – формування всебічно розвинутої гармонічної особистості, все більш актуальним стає застосування сучасних технологій навчання, що враховують індивідуальність кожного учня, зокрема інтерактивних. Інтерактивне навчання передбачає включення кожного учня в активний навчальний процес, продукування нових знань, а не їхнє готове вживання.

Проблема застосування інтерактивних технологій в навчальному процесі була в центрі уваги таких дослідників, як О. Єльнікова, Г. Коберник, О. Коберник, О. Комар, Т. Кравченко, М. Крайня, Г. Кривчикова, В. Мельник, Л. Пироженко, Н. Побірченко, О. Пометун та інших, які обґрунтовують доцільність застосування інтерактиву для посилення ефективності процесу навчання. Зокрема, С. Кашлев обґрунтував інтерактивне навчання, як інноваційне педагогічне явище, О. Пометун опублікувала «Енциклопедію